

<p style="text-align: center;">شیوه نامه اجرایی دوره دکتری (Ph.D.) "آموزشی - پژوهشی" و "پژوهش محور"</p>	 <p style="text-align: center;">تاسیس ۱۳۰۷ دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی</p>
الف - مقدمه	
<p>شیوه نامه اجرایی دوره دکتری به منظور ایجاد وحدت رویه در برگزاری این دوره در سطح دانشگاه تدوین گردیده است. به موجب این شیوه نامه که مبتنی بر آیین نامه های مصوب وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری است (آیین نامه مصوب جلسه ۸۷۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۴ شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی) دوره دکتری شامل دو بخش آموزشی و پژوهشی می باشد.</p> <p>مجموع واحدهای دوره دکتری (آموزشی-پژوهشی و پژوهش محور) شامل ۳۶ واحد و به شرح زیر می باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • دوره دکتری آموزشی-پژوهشی: ۱۲ واحد آموزشی و ۲۴ واحد پژوهشی (مربوط به تنظیم رساله) • دوره دکتری پژوهش محور: ۶ واحد آموزشی و ۳۰ واحد پژوهشی (مربوط به تنظیم رساله) <p>تمرکز اصلی در برنامه دوره دکتری بر پژوهش استوار می باشد و واحدهای درسی به منظور تقویت توان علمی دانشجو در اجرای فعالیتهای پژوهشی دوره در نظر گرفته شده اند.</p>	
ب - پذیرش	
<p>ماده ۱- شرایط ورود به دوره دکتری:</p> <ul style="list-style-type: none"> • داشتن شرایط عمومی تحصیل در دوره های آموزش عالی. • داشتن حداقل مدرک کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) در یکی از رشته های تحصیلی متناسب با رشته تحصیلی مورد تقاضا از یکی از دانشگاه های معتبر داخل یا خارج کشور. (رشته های متناسب برای ادامه تحصیل توسط سازمان سنجش و آموزش کشور تعیین می شوند). • داشتن مهارت های زبان انگلیسی. • احراز صلاحیتهای علمی- تخصصی، براساس ضوابط آزمون نیمه متمرکز ، سازمان سنجش و آموزش کشور و شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه <p>تبصره ۱: نحوه احراز صلاحیت علمی و توانایی در زبان خارجی برابر مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین می شود .</p> <p>تبصره ۲: پذیرش داوطلبان خارجی، دانشجویان بورسیه، دانشجویان سهمیه مریبان و نیز داوطلبان واجد شرایط ادامه تحصیل در دوره دکتری از طریق آیین نامه استعدادهای درخشان و یا سایر آیین نامه های مشابه، براساس شیوه نامه های اجرایی مصوب در دانشگاه انجام می گیرد.</p> <p>تبصره ۳: دانشجویان دوره دکتری تخصصی دانشگاه های خارج می توانند طبق آیین نامه انتقال دانشجویان خارج به داخل مصوب وزارت و با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به این دانشگاه منتقل شوند.</p>	

این شیوه نامه در جلسه مورخ ۹۵/۸/۱۸

شماره ۳-۹۵ شورای دانشگاه

نه تصویب رسیده است. دفتر ریاست

ماده ۲- تحصیل در دوره دکتری به صورت تمام وقت بوده و دانشجو موظف است حسب نظر استاد راهنما و برنامه گروه آموزشی در دانشکده حضور داشته و برنامه های آموزشی و پژوهشی خود را دنبال نماید. تحصیل هم زمان دانشجوی دکتری در دوره دکتری دیگر یا سایر دوره های تحصیلی ممنوع است.

ماده ۳- بهره مندی از آموزش رایگان برای هر دانشجو در دوره تحصیلی دکتری تخصصی صرفاً یک بار امکان پذیر است.

ماده ۴- تغییر رشته و انتقال دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا به سایر دانشگاه ها اعم از دولتی و غیر دولتی ممنوع است.

ج- استاد راهنما

ماده ۵- هر یک از پذیرفته شدگان در دوره دکتری پس از ثبت نام، فعالیت های آموزشی و پژوهشی خود را از ابتدای دوره زیر نظر استاد راهنما انجام می دهد.

ماده ۶- استاد راهنما در مقطع دکتری باید عضو هیأت علمی تمام وقت دانشگاه و واجد شرایط زیر باشد:

- حداقل مرتبه استادیاری
- دو سال سابقه تدریس در مقاطع تحصیلات تکمیلی (حداقل ۲ عنوان درسی).
- راهنمایی مستقل حداقل دو پایان نامه کارشناسی ارشد (پایان یافته).
- انتشار حداقل دو مقاله غیر مستخرج از ر ساله در مجلات علمی پژوهشی دارای نمایه معتبر بین المللی در دو سال اخیر که حتما باید نام دانشگاه صنعتی خواجه نصیر به عنوان محل کار عضو هیات علمی ذکر شده باشد و عضو هیات علمی مذکور نفر اصلی در فهرست نویسندگان باشد (اولین نام پس از حذف نام دانشجویان).

• اخذ نظر موافق شورای دانشکده برای پذیرش دانشجوی دکتری با توجه به میزان حضور موثر و سوابق پژوهشی و نیز شرایط تحصیلی دانشجویان دکترای قبلی و فعلی.

تبصره ۱: استاد راهنما با تقاضای دانشجو، موافقت استاد و تأیید گروه آموزشی مربوطه در شروع تحصیل تا قبل از انتخاب واحد نیم سال اول تعیین می شود.

تبصره ۲: در دوره دکتری پژوهش محور، استاد راهنما باید علاوه بر شرایط فوق، حائز شرایط زیر نیز باشد:

- دارای طرح پژوهشی تقاضا محور با حداقل مبلغ دو میلیارد ریال از طرف سازمان حمایت کننده از دانشجو باشد.
- حداقل دو طرح پژوهشی را به عنوان مجری به پایان رسانده باشد که حداقل یکی از آنها طی قرارداد فیما بین دانشگاه و دستگاه متقاضی انجام و پایان یافته باشد.

تبصره ۳: در صورت تشخیص استاد راهنما و تأیید شورای گروه و شورای دانشکده، استفاده از استاد راهنمای دوم مطابق با "شیوه نامه تعیین ظرفیت راهنمایی دانشجوی مقطع دکتری" مجاز است. مسئولیت نهایی کلیه فعالیت های دانشجو در طول دوره بر عهده استاد راهنمای اول (که در این شیوه نامه استاد راهنما نامیده می شود) می باشد.

تبصره ۴: در شرایط خاص و با ارائه دلایل موجه، تغییر استاد راهنما با تقاضای دانشجو، موافقت استاد راهنما، تأیید گروه آموزشی مربوطه و تصویب شورای دانشکده و حداکثر تا قبل از دفاع از طرح پیشنهادی رساله میسر می باشد.

این شیوه نامه در جلسه مورخ ۹۵/۸/۱۸

شماره ۳-۹۵ شورای دانشکده

به تصویب رسیده است.

ماده ۷ - حداکثر تعداد دانشجویان دکتری اعضای هیات علمی واجد شرایط با توجه به مرتبه، سوابق علمی، حضور مؤثر و سابقه هدایت دانشجویان قبلی آنان بر اساس "شیوه‌نامه تعیین ظرفیت راهنمایی دانشجوی مقطع دکتری" تعیین می‌گردد.

ماده ۸- بعد از برگزاری موفقیت آمیز ارزیابی آموزشی و پژوهشی دانشجو، در صورت نیاز و تشخیص استاد راهنما، حداکثر یک نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها یا سایر متخصصان دارای صلاحیت علمی با مدرک دکتری، به عنوان "استاد مشاور" رساله دانشجو تعیین و پس از تأیید گروه آموزشی مربوط، از همکاری آنان استفاده می‌گردد.

تبصره: در دوره دکتری پژوهش محور، استاد مشاور می‌تواند از طرف دستگاه متقاضی (کارفرما) معرفی شود که در صورت احراز شرایط مشاور دانشجو بوده و به عنوان عضو هیئت داوران در جلسات حضور داشته باشد.

ماده ۹ - ضوابط مربوط به حق الزحمه اساتید راهنما و مشاور توسط شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهیه و جهت تصویب به مراجع صالحه ارجاع می‌گردد.

د- مرحله آموزشی

ماده ۱۰ - در دوره دکتری آموزشی-پژوهشی دانشجوی دکتری باید ۱۲ واحد درسی را در طول مرحله آموزشی دوره تحصیل خود که حداکثر ۲ نیمسال می‌باشد بگذرانند. در دوره دکتری پژوهش محور، این تعداد محدود به ۶ واحد درسی است که باید در اولین نیمسال تحصیلی توسط دانشجو اخذ گردد. دروس دوره به پیشنهاد استاد راهنما و با تصویب گروه آموزشی با توجه به برنامه درسی مصوب هر رشته در هنگام پذیرش دانشجو و حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی تعیین و در پرونده دانشجو نگهداری می‌گردد.

تبصره ۱: دانشجو در دوره دکتری آموزشی-پژوهشی می‌بایست در طول مرحله آموزشی در هر نیمسال تحصیلی حداقل در ۶ واحد درسی و حداکثر ۱۰ واحد (با احتساب دروس مذکور در تبصره ماده ۱۴) ثبت نام نماید مگر آنکه واحدهای باقی‌مانده کمتر از ۶ واحد باشد.

تبصره ۲: سقف واحدهای انتخابی به صورت میهمان در دانشگاه‌های دیگر ۵۰ درصد دروس دوره می‌باشد. همچنین اخذ درس با استاد راهنما صرفاً تا سقف ۵۰ درصد دروس دوره امکان پذیر است.

تبصره ۳: حذف درس یا تغییر فهرست دروس در دوره دکتری تنها در شرایط اضطراری و با تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی مربوط و تصویب نهایی شورای دانشکده امکان‌پذیر است. دانشجوی متقاضی حذف یا تغییر درس باید دلایل و مدارک لازم را تا پیش از زمان حذف اضطراری به آموزش دانشکده ارائه کند.

ماده ۱۱- چنانچه دانشجو در طول نیمسال تحصیلی، بیش از سه شانزدهم از جلسات یک درس یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، در صورت موجه بودن غیبت به تشخیص شورای دانشکده، آن درس حذف شده و به صورت حذف مجاز در کارنامه تحصیلی درج می‌گردد. در این صورت، رعایت حداقل شش واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می‌شود. در صورتیکه غیبت غیرموجه تشخیص داده شود، نمره صفر برای آن درس منظور می‌گردد.

ماده ۱۲ - حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ است.

این شیوه‌نامه در جلسه مورخ ۹۵/۸/۱۸

شماره ۹۵-۳ شورای دانشکده

به تصویب رسیده است. دفتر ریاست دانشکده

ماده ۱۳ - میانگین کل نمرات دانشجو در دوره آموزشی (پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی) نباید از ۱۶ کمتر باشد.

تبصره ۱: میانگین کل نمرات دانشجو بر اساس کلیه واحدهای اخذ شده (اعم از نمرات دارای نمره قبولی و یا ردی) محاسبه می شود. در صورتی که میانگین کل نمره‌های دانشجو در دوره آموزشی به ۱۶ نرسد، دانشجو می‌تواند با نظر استاد راهنما و تایید گروه آموزشی فقط در یک نیمسال تحصیلی حداکثر تا ۶ واحد درسی از دروس اخذ شده با نمرات کمتر از ۱۶ (و یا درس دیگری از لیست دروس تعیین شده در ابتدای دوره) را برای ترمیم میانگین کل (جبران معدل) در یک نیمسال اخذ و با موفقیت بگذراند. در غیر این صورت اجازه شرکت در ارزیابی جامع را نداشته و از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف آن، موظف است برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین، هزینه مربوط به آن را برابر تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه پرداخت نماید.

ماده ۱۴ - دانشجویانی که تعدادی از واحدهای درسی لازم را در دوره کارشناسی ارشد نگذرانده باشند می‌توانند به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای گروه آموزشی این واحدها را به صورت دروس جبرانی با پرداخت شهریه برابر با تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه بگذرانند. حداکثر تعداد واحدهای جبرانی ۶ واحد می‌باشد و به مدت مجاز مرحله آموزشی دانشجویانی که ۶ واحد جبرانی داشته باشند یک نیمسال تحصیلی افزوده می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ می‌باشد. دروس جبرانی در میانگین کل نمرات و تعداد واحدهای دوره آموزشی دانشجو محسوب نمی‌گردند و الزاما بایستی در سال اول تحصیل دانشجو اخذ و گذرانده شوند.

تبصره: گذراندن یک درس زبان انگلیسی با ارزش معادل ۳ واحد برای دانشجویان دوره‌های دکتری دانشگاه در مرحله آموزشی با حداقل نمره قبولی ۱۴ اجباری است. این درس به منظور تقویت مهارت‌های دانشجویان در نوشتن متون علمی (**academic writing**) ارائه می‌گردد ولی نمره آن در محاسبه میانگین کل و تعداد واحدهای دوره آموزشی دانشجو محسوب نخواهد شد.

ه- ارزیابی آموزشی

ماده ۱۵ - دانشجویان دوره دکتری آموزشی-پژوهشی که مرحله آموزشی را با موفقیت به انجام رسانده و واجد شرایط مذکور در بند (۱-۳) ماده ۱ و تبصره ماده ۱۴ در ارتباط با مهارت‌های زبان انگلیسی نیز باشند می‌بایست برای برگزاری "آزمون جامع" در ابتدای نیمسال سوم درخواست نموده و پس از تایید استاد راهنما و گروه آموزشی مربوط به تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه نمایند. زمان انجام این ارزیابی کتبی، نیمسال سوم تحصیلی می‌باشد

تبصره ۱: دانشجویان دوره دکترای پژوهش محور نیاز به گذراندن آزمون جامع کتبی ندارند.

تبصره ۲: زمان برگزاری آزمون جامع در هر سال تحصیلی در نیمسال اول، آبان‌ماه و در نیمسال دوم، اردیبهشت ماه می‌باشد. تحصیلات تکمیلی دانشکده قبل از برگزاری آزمون بایستی نظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه را در خصوص شرایط عمومی و آموزشی دانشجو استعلام نماید. تحصیلات تکمیلی دانشگاه نظر خود را ظرف مدت ۱۵ روز به دانشکده اعلام می‌نماید.

ماده ۱۶ - برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از واحدهای آموزشی گذرانده الزامی است.

این شیوه نامه در جلسه مورخ ۹۵/۸/۱۸

شماره ۳ - ۹۵ شورای دانشکده

به تصویب رسیده است. دفتر ریاست

دانشگاه

ماده ۱۷- مواد امتحانی در این آزمون از محتویات ۲ یا ۳ "موضوع درسی" از دروس دوره تحصیلات تکمیلی به انتخاب استاد راهنما و با تصویب شورای گروه و شورای دانشکده خواهد بود.

تبصره ۱: منظور از "موضوع درسی" یک درس به خصوص نیست، بلکه یک موضوع تخصصی است که خود می تواند شامل چند درس مرتبط و پیوسته باشد که دانشجو در دوره تحصیلی آن را گذرانده است.

تبصره ۲: سئوالات امتحان جامع کتبی به صورت مفهومی بوده و طراحان سوال به پیشنهاد گروه و تصویب شورای دانشکده تعیین می گردند.

تبصره ۳: طرح سوالات آزمون جامع توسط هیاتی مرکب از افراد زیر انجام می شود:

- ۱- استاد یا استادان راهنما (مشارکت در طراحی سوالات حداکثر یک موضوع درسی)
- ۲- حداقل ۳ نفر از اعضای هیات علمی با حداقل مرتبه علمی استادیاری که حداقل یکی از آنها دانشیار با ۳ سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی از داخل یا خارج دانشکده باشد به تایید شورای گروه و شورای دانشکده.

ماده ۱۸- میانگین نمرات دانشجو در آزمون جامع نباید کمتر از ۱۶ باشد. دانشجویی که میانگین امتحان جامع وی کمتر از ۱۶ باشد تنها یک بار دیگر می تواند در امتحان جامع نیم سال بعدی شرکت نماید و در صورت عدم موفقیت، محروم از تحصیل خواهد شد.

ماده ۱۹- نتیجه ارزیابی آموزشی می بایست حداکثر تا ۲ هفته پس از برگزاری آزمون، توسط تحصیلات تکمیلی دانشکده رسماً به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شده و نیز به اطلاع دانشجو رسانده شود.

و- ارزیابی پژوهشی

ماده ۲۰- دانشجوی دوره دکتری آموزشی-پژوهشی موظف است با نظر استاد راهنما طرح پیشنهادی رساله (پروپوزال) خود را در نیمسال سوم و پس از قبولی در آزمون جامع تنظیم و آن را حداقل دو هفته قبل از برگزاری جلسه ارزیابی در اختیار اعضای هیأت داوران قرار دهد.

تبصره: دفاع از طرح پیشنهادی رساله دانشجویان دوره دکتری پژوهش محور پس از گذراندن موفقیت آمیز واحدهای آموزشی و در نیمسال دوم برگزار می شود. انجام این ارزیابی حداکثر تا پایان نیمسال سوم و با اخذ مجوز از شورای آموزشی دانشکده مجاز خواهد بود؛ به دانشجویان مردود یک بار دیگر فرصت داده می شود تا در ارزیابی مجدد شرکت نمایند، چنانچه این ارزیابی به ترم چهارم بیانجامد مستلزم اخذ نظر موافق شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بوده و در صورت مردود شدن در ارزیابی دوم، دانشجو محروم از تحصیل می گردد.

ماده ۲۱- طرح پیشنهادی رساله دکتری، گزارشی مشتمل بر معرفی موضوع تحقیق، مرور فعالیت های انجام شده در زمینه مورد انتظار و ارائه توضیحات لازم در خصوص روش انجام تحقیق بوده و می بایست در آن به طور صریح به نوآوریهای مورد انتظار در کار پژوهشی (Contributions) اشاره شده باشد.

ماده ۲۲- ارزیابی پژوهشی (دفاع از طرح پیشنهادی رساله) دانشجوی دوره دکتری آموزشی-پژوهشی پس از اعلام نتیجه قبولی در آزمون جامع کتبی برگزار می گردد. برگزاری این ارزیابی تا پایان ترم قبولی در آزمون جامع (ترم سوم) امکان پذیر بوده و حداکثر باید تا پایان نیمسال چهارم با موفقیت به انجام برسد.

تبصره ۱: عدم شرکت دانشجو در جلسات ارزیابی آموزشی و پژوهشی به منزله یک مرحله مردودی تلقی و در کارنامه دانشجو تحت عنوان عدم شرکت در جلسه ثبت می گردد.

این شماره نامه در جلسه مورخ ۹۵/۸/۱۸

شماره ۹۵ - ۳ شورای دانشکده

تبصره ۲: به دانشجویان دکتری آموزشی-پژوهشی که به هر دلیل برای بار اول موفق به دفاع از پیشنهاد رساله خود نشوند با نظر شورای دانشکده یک بار دیگر فرصت داده می‌شود تا در ارزیابی پژوهشی مجدد حداکثر تا پایان ترم چهارم شرکت نمایند. در صورت عدم موفقیت در ارزیابی دوم، از ادامه تحصیل محروم خواهند شد.

تبصره ۳: تکرار ارزیابی پژوهشی در کارنامه تحصیلی دانشجویان تحت عنوان «دفاع مجدد از طرح پیشنهادی رساله» درج خواهد شد.

ماده ۲۳- برنامه‌ریزی تشکیل جلسه ارزیابی پژوهشی و دعوت از اعضای هیأت داوران بر عهده معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌باشد.

ماده ۲۴- ارزیابی پژوهشی توسط اعضای هیأت داوران به شرح زیر صورت می‌گیرد:

۱- استاد یا استادان راهنما

۲- چهار نفر عضو هیأت علمی به پیشنهاد گروه آموزشی و تصویب شورای دانشکده که مرتبه علمی دو تن از آنان باید حداقل دانشیار باشد

تبصره ۱: یک نفر عضو هیأت علمی بعنوان نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده بدون حق رأی و صرفاً بمنظور نظارت بر حسن برگزاری جلسه و رعایت شیوه‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط در جلسه ارزیابی شرکت می‌کند.

تبصره ۲: دو نفر از اعضا هیأت داوران باید از خارج از دانشگاه و عضو هیأت علمی یکی از دانشگاه‌های معتبر یا مراکز آموزشی و پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشند و حداقل یکی از این اعضا با مرتبه علمی دانشیار یا بالاتر باشند.

ماده ۲۵ - جلسه ارزیابی با هدف ارزیابی قابلیت‌های پژوهشی دانشجویان در حضور هیأت داوران و با هدایت نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده تشکیل و پس از حضور استادان راهنما و همه اعضای هیأت داوران رسمیت می‌یابد

ماده ۲۶ - نتیجه ارزیابی پژوهشی به شرح زیر ظرف حداکثر دو هفته پس از برگزاری آن به تحصیلات تکمیلی دانشگاه منعکس می‌گردد:

۱- قبول

۲- قبول پس از اصلاح گزارش پیشنهادیه رساله

۳- مردود

ماده ۲۷ - درج قبولی ارزیابی پژوهشی در کارنامه دانشجویان مشمول مورد ۲ از ماده ۲۶ پس از انجام اصلاحات لازم (ظرف حداکثر یک ماه) و تأیید آن توسط هیأت داوران انجام خواهد گرفت.

تبصره: نسخه نهایی طرح پیشنهادی رساله در پرونده آموزشی دانشجویان تا زمان برگزاری دفاعیه نهایی نگهداری می‌گردد تا در اختیار نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه دفاع نهایی از رساله قرار گیرد.

ماده ۲۸ - نتیجه ارزیابی پژوهشی از طریق تحصیلات تکمیلی دانشکده پس از دو هفته به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام می‌گردد، این مدیریت حداکثر ظرف سه هفته پس از برگزاری جلسه ارزیابی پژوهشی نتیجه را کتباً به دانشجو و استاد راهنما اعلام می‌نماید.

این شیوه‌نامه در جلسه مورخ ۹۵/۸/۱۸

شماره ۳-۹۵ شورای دانشکده

به تصویب رسیده است. دفتر ریاست

ماده ۲۹ - طول مدت تحصیل دانشجویان دکتری آموزشی-پژوهشی تا زمان شروع مرحله پژوهشی ۴ ترم است و در صورتی که به هر دلیل دانشجو موفق به دفاع از طرح پیشنهادی رساله در زمان مقرر نگردد، می تواند به شرط احراز یکی از شرایط زیر از شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برای ترم پنجم مجوز ثبت نام اخذ نماید.

- عدم اتمام دروس آموزشی دوره در سال اول به دلایل موجه
- اخذ ۶ واحد درس جبرانی
- اخذ دروس جبران معدل
- یکبار مردودی در آزمون جامع
- یک نیمسال استفاده از مرخصی تحصیلی با احتساب

تبصره ۱: اعطای سنوات ترم پنجم صرفاً برای شرکت در آزمون جامع یا دفاع از طرح پیشنهادی رساله امکان پذیر است.
تبصره ۲: طول مدت مجاز تحصیل دانشجویان در دوره دکتری اعم از این که یک یا دو بار در ارزیابی جامع (آموزشی یا پژوهشی) شرکت نمایند یکسان می باشد.

ز- مرحله پژوهشی و تدوین رساله

ماده ۳۰ - مرحله پژوهشی به دوره پس از دفاع موفقیت آمیز دانشجو از طرح پیشنهادی رساله اطلاق می گردد.

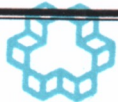
ماده ۳۱ - دانشجویان دکتری موظف به ارائه دو سمینار و گزارش پیشرفت در طول دوره پژوهشی به فاصله حداقل یک نیمسال براساس برنامه ریزی تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشند. برگزاری سمینارهای ۱ و ۲ اجباری بوده و در کارنامه دانشجو با عنوان "گذرانده" بدون نمره منعکس می گردند. سمینارها با حضور استادن راهنما و داوران داخلی برگزار می شود.

تبصره: دانشجویان دوره دکتری موظفند تا قبل از ارائه سمینار دوم، حداقل در یک عنوان درسی (نظری یا عملی) به عنوان دستیار آموزشی فعالیت نمایند. این فعالیت در کارنامه دانشجو با عنوان "انجام شده" منعکس می گردد.

ماده ۳۲ - به دانشجویان دوره دکتری اکیداً توصیه می شود در زمان انجام رساله دکتری و برای ادامه فعالیت های پژوهشی خود، طبق آیین نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیلی با عنوان فرصت تحقیقاتی به یکی از مؤسسه های آموزش عالی/پژوهشی داخلی یا خارجی سفر نمایند.

ماده ۳۳ - به منظور اخذ مجوز برگزاری دفاع از رساله، دانشجوی آموزشی-پژوهشی می بایست حداقل ۲ مقاله و دانشجوی پژوهش محور می بایست حداقل ۳ مقاله در مجلات مرتبط با رشته و گرایش تحصیلی دارای نمایه معتبر بین المللی و علمی پژوهشی معتبر داخلی (مورد تایید وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) با تأیید استاد راهنما، شورای گروه و شورای دانشکده ارائه نموده باشد. همچنین لازم است تا حداقل یکی از این مقالات در مجلات دارای نمایه ISI و دارای ضریب تاثیر (به استناد گزارش JCR) ارائه شده باشد. اعطای مجوز دفاع منوط به ارائه مدرکی دال بر قبول قطعی مقالات و یا انتشار آن است.

تبصره ۱: امتیاز مقاله فقط در صورتی که مقاله مستخرج از موضوع رساله دانشجو بوده و اسامی استاد یا اساتید راهنما و دانشگاه در مقاله ذکر شده باشند به دانشجو تعلق میگیرد.

این شماره نامه در جلسه مورخ ۱۸/۸/۹۵

شماره ۴-۹۵ شورای دانشگاه

به تصویب رسیده است. دفتر ریاست

شماره ۱۰۰

تبصره ۲: در صورت مشارکت بیش از یک دانشجو در تدوین مقاله، امتیاز مقاله برای اخذ مجوز دفاع فقط به دانشجوی نفر اول تعلق می‌گیرد.

ماده ۳۴ - اعلام آمادگی دانشجو جهت دفاع از رساله با تائید استاد راهنما، گروه آموزشی مربوطه در شورای دانشکده پذیرفته می‌شود.

ماده ۳۵ - ترکیب هیأت داوران در جلسه دفاع از رساله همان ترکیب ماده ۲۴ این شیوه نامه و استاد/استادان مشاور می‌باشد. اعضای هیأت داوران می‌توانند همان افراد مدعو در جلسه ارزیابی پژوهشی بوده و در موارد ضروری افرادی متفاوت با رعایت مراتب دانشگاهی مندرج در ماده ۲۴ باشند. لازم است اسامی این افراد در شورای دانشکده مطرح و به تائید رسیده باشند. همچنین یک نفر عضو هیأت علمی به انتخاب مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به منظور نظارت بر حسن برگزاری جلسه و رعایت شیوه‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط در جلسه دفاعیه شرکت می‌کند.

ماده ۳۶ - معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده حداقل پنج هفته قبل از برگزاری جلسه دفاع، مراتب آمادگی دانشجو جهت دفاع از رساله را به منظور اخذ مجوز و معرفی نماینده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام می‌نماید.

ماده ۳۷ - تاریخ جلسه دفاع با هماهنگی و همکاری دانشجو و استاد راهنما تعیین و دعوت نامه های اعضای هیات داوران توسط معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده صادر می‌گردد.

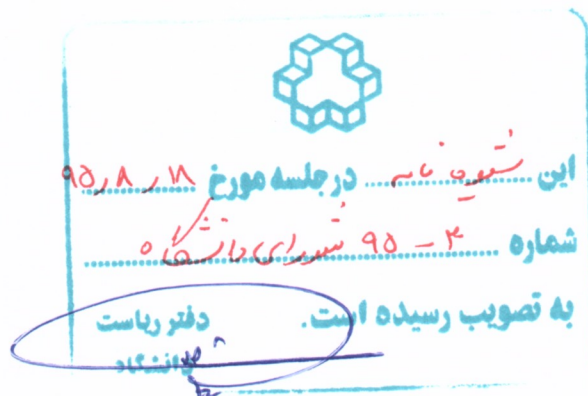
ماده ۳۸ - نسخه‌های رساله که براساس شیوه نامه تدوین رساله در دوره‌های دکتری تهیه و به تعداد کافی تکثیر شده است می‌بایست حداقل سه هفته قبل از جلسه دفاع در اختیار هیأت داوران قرار گیرد. قبل از برگزاری جلسه دفاع لازم است تا جلسه پیش دفاع مطابق با ساختار مصوب دانشکده برگزار شود و یا آنکه تایید کتبی حداقل ۳ نفر از داوران مبنی بر کفایت انجام تحقیق اخذ گردد.

ماده ۳۹ - جلسه دفاع از رساله با حضور استاد یا استادان راهنما و مشاور، نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه و همه اعضای هیأت داوران رسمیت می‌یابد. حضور داوران خارجی با حداقل مرتبه دانشجویی و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت برگزاری جلسه الزامی است.

ماده ۴۰ - جلسه دفاع در حضور هیات داوران و با هدایت نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه برگزار می‌گردد.

ماده ۴۱ - نتیجه جلسه دفاع از رساله و امتیاز آن یکی از موارد زیر خواهد بود:

- ۱- پذیرش رساله دکتری
- ۲- پذیرش رساله دکتری پس از انجام اصلاحات جزئی پیشنهادی هیأت داوران.
- ۳- اصلاحات کلی و برگزاری دفاع مجدد (بدون تغییر هیأت داوران) با فاصله زمانی ۲ ماهه.
- ۴- غیر قابل قبول.

تبصره ۱: رساله پذیرفته شده به شرح زیر ارزشیابی شده و نمره آن در میانگین کل محاسبه نمی گردد. (درجه رساله در کارنامه ثبت می شود):

- ۱- با درجه عالی نمره ۱۹ تا ۲۰
- ۲- با درجه بسیار خوب نمره ۱۸ تا ۱۸/۹۹
- ۳- با درجه خوب نمره ۱۷ تا ۱۷/۹۹
- ۴- قابل قبول نمره ۱۶ تا ۱۶/۹۹

تبصره ۲: ملاک تصمیم گیری در خصوص رد یا قبول رساله و همچنین درجه آن، میانگین نمراتی است که هر یک از داوران حاضر در جلسه مستقلاً به دانشجو می دهند. در این مجموعه استادان راهنما (در صورت تعدد) و مشاور مجموعاً یک رای خواهند داشت. نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه مسئول جمع آوری نمرات به طور محرمانه و محاسبه میانگین به عنوان نمره نهایی دانشجو است. به علاوه نماینده تحصیلات تکمیلی باید ترتیبی اتخاذ نماید تا سئوالات در جلسه دفاع منحصراً توسط داوران پرسیده و پاسخ به آنها منحصراً توسط دانشجو ارائه گردد.

تبصره ۳: رساله ارزیابی شده با درجه عالی باید دارای شرایط زیر باشد:

- الف) سنوات تحصیل دانشجو بیش از ۵ سال نباشد.
- ب) رساله بدون نیاز به اصلاحات و یا حداکثر با اصلاحات جزئی پذیرفته شده باشد.
- ج) تعداد مقالات (مستخرج از رساله) با نمایه ISI حداقل ۲ مقاله باشد.
- د) حداقل یکی از مقالات در مجله ای مرتبط با رشته و گرایش تحصیلی چاپ شده باشد که ضریب تاثیر آن بیش از میانگین ضریب تاثیر رشته باشد یا مجله مذکور به استناد SJR در زمان ارسال یا پذیرش مقاله در ردیف کیفی Q1 باشد.

تبصره ۴: چنانچه رساله نیاز به اصلاحاتی داشته باشد که اعمال آن به بیش از ۲ ماه زمان نیاز داشته باشد، لازم است تا دفاع مجدد با حضور همان هیات داوران برگزار شود.

تبصره ۵: اعمال اصلاحات رساله در بیش از ۲ ماه و یا برگزاری جلسه دفاع مجدد نباید از حداکثر مدت مجاز دوران تحصیل دانشجو تجاوز نماید و تحصیلات تکمیلی دانشکده موظف به نظارت بر این امر و انجام اقدامات مقتضی در این خصوص است.

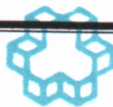
تبصره ۶: تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۴۲- چنانچه رساله دانشجو غیر قابل قبول ارزیابی شود بنا به تشخیص هیات داوران دانشجو مجاز است طی حداکثر یک نیمسال به شرط این که از حداکثر مدت مجاز تحصیل بیشتر نشود اصلاحات لازم در رساله را به عمل آورد و صرفاً یکبار دیگر از آن دفاع نماید.

ماده ۴۳- تحصیلات تکمیلی دانشکده می بایست نسخه ای از فرم های تکمیل شده مربوط به برگزاری جلسه دفاع را حداکثر دو هفته پس از دفاع، جهت انجام اقدامات مقتضی به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید.

ح- سایر مقررات

ماده ۴۴- مدت تحصیل در دوره دکتری تخصصی (آموزشی-پژوهشی و پژوهش محور)، حداقل شش نیمسال و حداکثر هشت نیمسال تحصیلی است.

این شماره نامه در جلسه مورخ ۹۵/۱۸/۱۸

شماره ۳- ۹۵ شهری در جلسه

به تصویب رسیده است. دفتر ریاست

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

تبصره: در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، مدت تحصیل را حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی افزایش دهد. برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان، تحصیل در نیمسال اول کماکان به صورت رایگان اما در نیمسال دوم منوط به پرداخت شهریه است که طبق تعرفه هیأت امنای دانشگاه دریافت می‌شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود، از تحصیل محروم خواهد شد.

ماده ۴۵ - دانشجو موظف است در طول دوره تحصیل، گزارشی از فعالیت‌های خود در هر نیمسال تحصیلی را در انتهای نیمسال به استاد راهنمای خود تحویل دهد. انجام ثبت نام در هر نیمسال (پس از نیمسال اول) منوط به تحویل فرم تکمیل شده مربوط به نیمسال قبل به تحصیلات تکمیلی دانشکده است. در صورت عدم تأیید فعالیت‌های دانشجو توسط استاد راهنما در مرتبه اول به دانشجو اخطار کتبی توسط معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده داده می‌شود و چنانچه این موضوع برای بار دوم تکرار شود دانشجو پس از تصویب موضوع در گروه مربوطه، شورای دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از ادامه تحصیل محروم می‌شود. تبصره: دانشجو تا زمان فراغت از تحصیل موظف است در هر نیمسال ثبت نام نماید؛ عدم ثبت نام در موعد مقرر در هر نیمسال به منزله عدم مراجعه تلقی و دانشجو از ادامه تحصیل محروم خواهد شد. تصویب محرومیت به دلیل عدم مراجعه پس از اتمام نیم سال توسط شورای دانشکده انجام خواهد گرفت.

ماده ۴۶ - دانشجو در طول تحصیل می‌تواند از یک نیمسال مرخصی با احتساب در سنوات با تصویب شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه استفاده نماید.

تبصره: دانشجو در ترم اول نمی‌تواند از مرخصی تحصیلی با احتساب استفاده نماید.

ماده ۴۷ - چنانچه دانشجو در حین انجام رساله و انتشار مقالات اقدام به هرگونه تخلف علمی کند و این موضوع به تأیید مراجع ذیربط در دانشگاه برسد، برابر قوانین و شیوه‌نامه‌های مربوطه اقدام خواهد شد.

تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام رساله، منجر به ابطال مدرک تحصیلی وی خواهد شد.

ماده ۴۸ - در موارد زیر دانشجوی از ادامه تحصیل در دوره دکتری محروم می‌شود:

۱. میانگین کل نمره‌های درس‌هایی که دانشجو گذرانده است (با توجه به ماده ۱۳ و تبصره آن) کمتر از ۱۶ شود.
۲. صلاحیت علمی دانشجو برای استمرار فعالیت پژوهشی پس از دو بار ارزیابی آموزشی (آزمون جامع) احراز نشود. (با توجه به ماده ۱۸ و تبصره ۱ ماده ۲۲).
۳. صلاحیت علمی دانشجو برای استمرار فعالیت پژوهشی پس از دو بار ارزیابی پژوهشی (دفاع از طرح پیشنهادی رساله) احراز نشود. (با توجه به ماده ۲۲ و تبصره‌های آن).
۴. رساله دانشجو (با توجه به ماده ۴۱) "غیر قابل قبول" ارزیابی شود.
۵. مدت مجاز تحصیل دانشجو (با توجه به ماده ۴۴ و تبصره آن) به پایان برسد.
۶. فعالیتهای علمی دانشجو (با توجه به ماده ۴۵) مورد تایید دانشگاه نباشد.
۷. مدت تحصیل مجاز مرحله آموزشی (با رعایت ماده ۲۹) پایان یافته باشد و دانشجو موفق به دفاع از طرح پیشنهادی رساله نگردد.
۸. در مراحل تهیه و تدوین رساله یا ارائه مقالات مستخرج از آن با تایید کمیته تخلفات پژوهشی مرتکب تقلب علمی شده باشد.

تبصره: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکترا، دانشگاه مجاز است با رعایت ضوابط و مقررات مربوط و بر اساس کارنامه تحصیلی دانشجو بر حسب مورد آن را گواهی کرده و در اختیار وی قرار دهد.

ماده ۴۹ - فرمهای گردش کار به منظور تسهیل در روند اجرای این شیوه‌نامه، توسط مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهیه و به تصویب شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهند رسید.

ماده ۵۰ - این شیوه‌نامه مشتمل بر ۸ بخش، ۵۰ ماده و ۴۲ تبصره در تاریخ ۹۵/۸/۱۸ در شورای دانشگاه به تصویب رسید و برای دانشجویانی که از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۶ پذیرفته می‌شوند و تا صدور شیوه‌نامه اجرایی جدید لازم الاجراست.

این شیوه‌نامه در جلسه مورخ ۹۵/۸/۱۸

شماره ۳-۹۵ شورا دانشجو

به تصویب رسیده است.

دفتر ریاست
دانشگاه

